

BORN TO BE WILD or THE NOBLE SAVAGE

Sponsored by Jake and Karen Afilevitz in memory of Jake's Beloved Parents,
יהושע בן שמעון דב ז"ל and Karen's brother אבא ז"ל & לאה בת אברהם ז"ל

A) Avos, Chapter 3, Mishna 1 & 2

AKABIAH B. MAHALALEEL SAID: APPLY THY MIND TO THREE THINGS AND THOU WILT NOT COME INTO THE POWER OF SIN. KNOW WHENCE THOU CAMEST, AND WHITHER THOU ART GOING, AND BEFORE WHOM THOU ART DESTINED TO GIVE AN ACCOUNT AND RECKONING. WHENCE CAMEST THOU? — FROM A FETID DROP. WHITHER ART THOU GOING? — TO A PLACE OF DUST, OF WORM AND OF MAGGOT. BEFORE WHOM ART THOU DESTINED TO GIVE AN ACCOUNT AND RECKONING? — BEFORE THE KING OF THE KINGS OF KINGS, THE HOLY ONE, BLESSED BE HE	עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה. דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון מאין באת מטפה סרוחה ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא
R. HANINA, THE VICE-HIGH PRIEST, SAID: PRAY FOR THE WELFARE OF THE GOVERNMENT, FOR WERE IT NOT FOR THE FEAR THEREOF, ONE MAN WOULD SWALLOW UP ALIVE HIS FELLOW-MAN.	רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו

1 - פירוש רש"י על אבות פרק ג

סגן. שני כלומר שהוא שני לכ"ג: בשלומה של מלכות. [כמו שנא' ודרשו את שלום העיר אשר הגלתי אתכם שמה] אפי' באומות העולם שכן מצינו שהיו נודרין נדרים ונדבות בשבילם וכמו שמצינו בשבעים פרים שהיו ישראל מביאים בחג על שבעים אמות: חיים בלעו. כל אחד ואחד את חברו

SEFAS EMES- 2

דְּרָוּי מִתְפַּלֵּל בְּשִׁלּוּמֵהּ שֵׁימ כּו', קִאִי עַל
הָאוֹמוֹת שְׂטוּב לֵהוּיֹת לֵהֵם מֶלֶךְ,
דֵּהֵא זֵיבְרָחַל כְּתִיב לְהִיפּוֹךְ דֵּהֵי חֲסִרוֹן
מֵה שְׂבָקְשׁוּ מֶלֶךְ, וְהִרְעִיב פִּי אִפִּי מֶלְכִי
אוֹמוֹת, וְקִי דְכִמְלִי יִשְׂרָאֵל לִישׁ כִּלְל
דְּפִיקַר מְנַהֲיָהֶם דִּינִים וְסַנְהֶדְרִין וְאִיךְ
אִישׁ אִיר חַיִּים בִּלְעוּ:

MIDRASH SHMUEL - 3

ב. אומר סגן הכהנים כתבו המפרשים שהוא מלשון הפחות והסגנים ועל שהיה שני לכה"ג שבזמן שיארע פסול בכ"ג הוא נכנס תחתיו ע"כ נקרא סגן הכהנים. וכתב הריטב"א הוי מתפלל בשלומה של מדת המלכות של מעלה לפי שעל פיה אנו חיים ובכל צרותינו לה צר ועמנו היא בצרה ובסבת עונותינו שמוה נוטרה את הכרמים ואפילו שהיא חוץ מביתה אלמלא שהיא שומרת אותנו לא היה נשאר משונאיהם של ישראל שריד ופליט ובהתפלל האדם בעבור שלומה יהיה שלום לנו ולכן אמר בשלומה של מלכות. עכ"ל.

4 - פרקי משה על אבות פרק ג

רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות וכו'. הנה לתרץ קושית המפרשים, שהקשו, למה לא אמר בשלום המלך רק בשלום המלכות, אפשר שהמלכות הנזכרת פה, הוא רמז וכנוי אל הכחות הגשמיות והחושיים החזונים. שהאדם הוא עולם קטן, והשכל הוא המלך המולך עליו, וכאשר יהיה שלום בין הכחות הגשמיות, ישתלם השכל, כי כלם יכנעו אליו. אמנם בהעדר שלום הגוף, כל א' מהכחות הגשמיות, איש לדרכו פנו, אחר התענוגים הגשמיים, ולא יוכל השכל לשלוט עליהם, וכמאמר דוד ע"ה אין שלום בעצמי מפני חטאתי, כי החטא גורם העדר השלום והתאחדות החומר והצורה

5 - מרכבת המשנה לר"י אלאסקר על אבות פרק ג

והנה מאמר זה השלם הוא כולל ג"כ שהיא אזהרה לדיינים שהם ממונים על המשפט, וכנגד ת"ח שהם ממונים על הצבור, כמו שאמרו ז"ל (גיטין סב ע"א) מאן מלכי רבנן. והנה כפי זה בא להזהיר ולחזק דברי הקבלה הא' שאמר הוו מתונים בדיון, והעמידו תלמידים הרבה. והכלל בצואה שיחזיקו ידי תלמידי חכמים, וזהו והוי מתפלל בשלומה של מלכות

- *Leviathan* (Hobbes book)

From Wikipedia, the free encyclopedia

Leviathan or The Matter, Forme and Power of a Common-Wealth Ecclesiastical and Civil—commonly referred to as *Leviathan*—is a book written by [Thomas Hobbes](#) (1588–1679) and published in 1651 (revised [Latin](#) edition 1668).^{[1][3][4]} Its name derives from the [biblical Leviathan](#). The work concerns the structure of society and legitimate government, and is regarded as one of the earliest and most influential examples of [social contract theory](#).^[5] *Leviathan* ranks as a classic Western work on [statecraft](#) comparable to [Machiavelli's](#) *The Prince*. Written during the [English Civil War](#) (1642–1651), *Leviathan* argues for a social contract and rule by an absolute [sovereign](#). Hobbes wrote that civil war and the brute situation of a [state of nature](#) ("[the war of all against all](#)") could only be avoided by strong, undivided government.

Noble savage

From Wikipedia, the free encyclopedia

A **noble savage** is a literary [stock character](#) who embodies the concept of the [indigene](#), outsider, wild human, an "[other](#)" who has not been "corrupted" by [civilization](#), and therefore symbolizes humanity's innate goodness.

In English, the phrase first appeared in the 17th century in [John Dryden's](#) heroic play *The Conquest of Granada* (1672),^[2] wherein it was used in reference to newly created man. "Savage" at that time could mean "wild beast" as well as "wild man".^[3] The phrase later became identified with the idealized picture of "nature's gentleman", which was an aspect of 18th-century [sentimentalism](#). The noble savage achieved prominence as an [oxymoronic](#) rhetorical device after 1851, when used sarcastically as the title for a satirical essay by English novelist [Charles Dickens](#), who some believe may have wished to disassociate himself from what he viewed as the "feminine" [sentimentality](#) of 18th and early 19th-century romantic [primitivism](#).^[4]

The idea that humans are essentially good is often attributed to the [3rd Earl of Shaftesbury](#),^[citation needed] a [Whig](#) supporter of [constitutional monarchy](#). In his *Inquiry Concerning Virtue* (1699), Shaftesbury had postulated that the [moral sense](#) in humans is natural and innate and based on feelings, rather than resulting from the indoctrination of a particular [religion](#). Shaftesbury was reacting to [Thomas Hobbes's](#) justification of an absolutist [central state](#) in his *Leviathan*, "Chapter XIII", in which Hobbes famously holds that the [state of nature](#) is a "war of all against all" in which men's lives are "solitary, poor, nasty, brutish, and short". Hobbes further calls the [American Indians](#) an example of a contemporary people living in such a state. Although writers since antiquity had described people living in pre-civilized conditions, Hobbes is credited with inventing the term "State of Nature". [Ross Harrison](#) writes that "Hobbes seems to have invented this useful term."^[5]

Contrary to what is sometimes believed, [Jean-Jacques Rousseau](#) never used the phrase *noble savage* (French *bon sauvage*). However, the character of the *noble savage* appeared in French literature at least as early as [Jacques Cartier](#) (coloniser of [Québec](#), speaking of the [Iroquois](#)) and [Michel de Montaigne](#) (philosopher, speaking of the [Tupinamba](#)) in the 16th century.

- 5 And the LORD saw that the wickedness of man was great in the earth, and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually.
- ה וַיֵּרָא יְהוָה, כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בְּאָרֶץ, וְכָל-יֵצֵר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ, רַק רָע כָּל-הַיּוֹם.
- 6 And it repented the LORD that He had made man on the earth, and it grieved Him at His heart.
- ו וַיִּנְחַם יְהוָה, כִּי-עָשָׂה אֶת-הָאָדָם בְּאָרֶץ; וַיִּתְעַצֵּב, אֶל-לִבּוֹ.
- 7 And the LORD said: 'I will blot out man whom I have created from the face of the earth; both man, and beast, and creeping thing, and fowl of the air; for it repenteth Me that I have made them.'
- ז וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֲמַחֶה אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר-בְּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה, עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם: כִּי נִחְמַתִּי, כִּי עָשִׂיתִם.

7 - Genesis Chapter 8 בְּרֵאשִׁית 8

- 21 And the LORD smelled the sweet savour; and the LORD said in His heart: 'I will not again curse the ground any more for man's sake; for the imagination of man's heart is evil from his youth; neither will I again smite any more every thing living, as I have done.'
- כא וַיִּרַח יְהוָה, אֶת-רִיחַ הַנְּיַיִחַח, וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-לִבּוֹ לֹא-אֶסְףּ לְקַלֵּל עוֹד אֶת-הָאֲדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם, כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רָע מִנְעֻרָיו; וְלֹא-אֶסְףּ עוֹד לְהַכּוֹת אֶת-כָּל-חַי, כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי.

ABARBANEL - 8

והנראה לפי דרכי, שבעבור שעקביא בן מהללאל אמר שההסתכלות בדברים אשר זכר ימנע האדם מחטוא ובל יבא לידי עבירה, אמר רבי חנניא סגן הכהנים, שאין ההסתכלות הוזה מספיק, כי מי כל בשר אשר²⁵ לא ידע שבא מטפה סרוחה והולך למקום עפר רמה ותולעה, ועם כל זה לא ימנע מחטוא, לפי שיצר לב האדם רע מנעוריו²⁶, אבל ההתרחק מהעבירות הוא תלוי בשלומה של מלכות, שכאשר יש שלום בארץ ירבה המשפט ושופטים ושוטרים²⁷ יבערו את הרשע, באופן שיתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם²⁸. זו באמת היא המניעה העצמית לחטאות ולעבירות, לא ההסתכלות לבד שזכר עקביא. וכבר פירש רש"י זכרונו לברכה: "הוי מתפלל שלומה של מלכות" – אפילו באומות העולם, שהרי ישראל נודרין נדרים ונדבות עליהם, ששבעים פרי החג על שבעים אומות היו. וראוי לאדם שיתפלל בשלומה של מלכות כדי שירבה המשפט. כי בהיות מלחמה בארץ אין צדק ואין משפט, ואיש כל הישר בעיניו יעשה²⁹. אבל בשלומה לא יהיה כן לפיכך צייתה תורה (דברים יז, טו): "שום תשים עליך מלך". ודרשו חכמינו זכרונום לברכה (כתובות יז, ע"א): "שתהא אימתו עליך".

YAVETZ - 9

ב רבי חנניא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו. ולא היו משגיחים בלאסרות עקביא. ולס בזה כי המתחייבים מעלמס מועטים לכן הסיר על המייסר מחוץ. ועטס רעבו, כי לא די שהגדול מחזירו בולשו כדגים שנים אלא איה אח רעבו שסו לו בלשו:

10 מרכבת המשנה לר"י אלאשקר על אבות פרג ג

[ב]. אמר אח"כ ר' חנניה סגן הכהנים, טעם שנקרא סגן לפי שהוא עומד במקום כהן גדול (סוטה מב ע"א), ולא יחזור כהן גדול עד שבתחלה יהיה סגן, ואחרי מות כ"ג יתמנה הסגן במקומו ואמר הוי מתפלל בשלומה של מלכות, לפי שראה בעונות בני עלייה המסתכלים בתחלתם ובסופם הם מועטים, ועל כן אמר הוי מתפלל בשלומה של מלכות, שיותר הוא שימצא טבע באדם שיהיה בו מורא בשר ודם ממורא שמים (ברכות כח ע"ב)

ואפשר שכוונת רבי חנינא לומר כי לא די בשלשה דברים שאמר עקביא כדי שלא לבא לידי עבירה כי יצר לב האדם רע ומסירן מלבו ולכן צריך להתפלל בשלומה של מלכות המוכיחים בשוטים ובעקרבים לאשר אורחותיהם עקשים ונלוזים ומיראת המלכות לא יבואו לידי עבירה ויפלטו מעגלותם שאלמלא מוראה יש לדחות ולסתור שלשה דברים הנזכרים. לראשונה שבא מטפה סרוחה יש לו לומר איני מתגאה על מלאכי השרת אלא על אדם ילוד אשה שכמותי כי גם הוא בא מטפה סרוחה כמוני ואני בחור כארזים ולי עשר ידות בכל שאר מיני השלימות ממנו וזהו איש את רעהו דקאמר שיאמר האדם כי בהיותו רעהו במה ששניהם באו מטפה סרוחה ראוי הוא להתגאות עליו. וגם על הב' יאמר כי מה לו עוסק בעתידות ובנפלאות ממנו שיתן לב אן עתיד לילך או לפני מי יתן חשבון אחרי מותו אנחנו פה היום כולנו חיים ואין לנו עסק בעתידות וזהו חיים דקאמר כי לא יפנו ולא יתנו לב אל המות שימות כ"א אל אשר הם חיים עדנה ולכן ראוי להתפלל בשלומה של מלכות כי ממורא של מלכות לא יבואו לידי עבירה. אמנם בזמנים הקדמונים לא היתה העבודה אלא מאהבה לא מיראה וכמו שהיה אומר ישעיה הנביא ע"ה רחקי מעושק כי לא תיראי וגו' שהכוונה כי לפעמים ימנע הרשע מגזול מאחרים מפחד רשע ממנו שמא הוא בא לגזול וימצא נגזל לכן אמר רחקי מעושק בזמן שאתה לא תיראי וכן רחקי ממתתה כלו' מחתות את אחרים בזמן שאתה מובטח שלא תקרב אליך ולא יחתו אותך אבל כאשר נתמעטו הלבבות הוצרך לומר הוי מתפלל שאלמלא מוראה וכו'.

12 - פירוש רבינו יונה על אבות פרק ג

ב רבי חנניה סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה שהיא קשה עלינו איש את רעהו חיים בלעו - זה הענין ר"ל שיש לאדם להתפלל על שלום כל העולם ולהצטער על צער של אחרים. וכן דרכן של צדיקים כמו שאמר דוד ע"ה [תהלים ל"ה י"ג] ואני בחלותם לבושי שק עניתי בצום נפשי שאין לאדם לעשות תחנוניו ובקשתו לצרכיו לבד. אך להתפלל על כל בני אדם שיעמדו בשלום ובשלומה של מלכות יש שלום לעולם

13 - משנה מסכת אבות פרק ב משנה ג

הוו זהירין ברשות שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן נראין כאוהבין בשעת הנאתן ואין עומדין לו לאדם בשעת [*] דחקו:

14 - פירוש רבינו יונה על אבות פרק ב

ג הוו זהירין ברשות - כלומר להתרחק מן השלטונות בימי הקדם שלסוף מורידין את האדם מנכסיו שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן דבר שלטון איננו אך הם לחקור בני אדם ואין חקר למחשבותיו ומי ירד לסוף דעתו +נראה דצ"ל ואיננו +דבר שלטון אך הם לחקור בני אדם ואין חקר למחשבותיהם ומי ירד לסוף דעתם נראין כאוהבין בשעת הנאתן ואין עומדין לו לאדם בשעת דחקו - בהעצר אליהם יד הממון אף כי מחמת הדוחק לא ירחמו על העני עד שירידיהו מנכסיו וישכחו הראשונות כי הכל חלף עבר. וכך הוא פשט המשנה הזאת ואם הדבר כן הוא מדברת בפגם השלטונים. וחלילה חלילה לא יהיה הדבר ולא יקום. ועל ידם מתקיים העולם כלו והם עושין דין ומשפט בארץ ואין איש שיוכל להיות אמתי כמותם שאין צריכין להחניף הבריות כי אינן מתפחדין ואין דבר מונע אותם מלכת בדרך ישרה. על כן נראה לומר כי השלטונים גם אהבתם גם שנאתם לא בידם היא וכאשר השלטון צריך אל האיש ומקרב אותו ומראה לו אהבה בשעת הנאתו מאת ה' יצא הדבר ולא מאת השלטון וה' זימן לאיש מהנאתו וכי יחטא האיש לה' ואשם ורוצה לדחוקו ומי יכול לעמוד לו ואף כי יחפץ השלטון לעשות לו יקר ואין בידו אך לנקום נקמת ה' ולייסר את אשר יאהב ה' יוכיח. וזהו שנאמר [משלי כ"א א'] פלגי מים לב מלך ביד ה'. ר"ל כמו הפלג האדם מטהו לכל צד שירצה כן לב המלך ביד ה' להטותו להיטיב לאיש אשר הוא חפץ ביקרו ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו. ואמר לב המלך ולא דבר על שאר אנשים וכן כל הלבבות ביד ה' מפני שאף על פי שחושב מחשבות ובידו יכולת לעשות לפי הנראה לעינים אך האמת אין כח בידו להרע ולא להיטיב אף כי אם דבר אלהים חיים